

لباس محلی ترکمن؛ هنری در قاب فراموشی

نجاهی

از کلاه های پشمی و سوزن دوزی شده گرفته تا روسری و لباس های ابریشمی نفیس پوشش محلی کودکان و بزرگ سالان ترکمن به شمار می آید؛ قومی که لباس های محلی رنگین و ظریف شان یکی از ده ها ظرفیتی است که برای متمایز ساختن و معرفی این غنای فرهنگی کفایت می کند.

اما این روزها می رود تا دیگر اثری از این سنت ها که هر یک ظرفیتی هستند باقی نماند؛ دیگر در جرجلان هنگام تاخت اسب در سینه فراخ دشت «تلیک» (کلاه پشمی) و «دوون» (لباسی قرمز رنگ از جنس ابریشم) بر سر و تن مردان ترکمن دیده نمی شود و اهالی، قبه نقره ای و لباس ابریشمی برتن نمی کنند و می توان گفت در معرض فراموشی است.

از آن جا که لباس های ترکمن محصول هنر انگشتان زنان این قوم است و متنوع و ظریف است می تواند جایگاهش را در کنار دیگر دست یافته ها حفظ کند. نکته قابل

تامل این جاست که پوشش سنتی در میان زنان کم و بیش حفظ شده اما در میان مردان به میزان زیادی دستخوش تغییر قرار گرفته و کمتر کسی از لباس های سنتی استفاده می کند.

این در حالی است که پوشیدن لباس های محلی در کنار تبلیغ و معرفی، زمینه جذب توریست را نیز فراهم می کند که در صورت ایجاد بستری برای فروش لباس های محلی به گردشگران و حتی اهالی، یکی دیگر از شاخه های صنایع دستی جانی دوباره خواهد گرفت.

یکی از اهالی جرجلان از این که در این منطقه پسر ها از کودکی بر سر موارد بود، سخن می گوید.

«پناهی» با اشاره به این که در قدیم افرادی بودند که از پوست و پشم گوسفند و بره «تلیک» درست می کردند که امری مشکل و زمان بر بود، تصریح می کند: از محلی ها

کمتر کسی وارث این حرفه است و به سبب تغییرات فرهنگی و گران بودن این گونه الیسه امروزی ها تمایلی به استفاده از «تلیک» و دیگر لباس های محلی ندارند که این مقوله سبب شده است بانوان در این زمینه فعالیتی نداشته باشند.

یکی دیگر از جرجلانی ها می گوید: غنای فرهنگی، بافت سنتی منازل، دست بافته هایی از قبیله فرش های دوروی ابریشمی، پشتی ترکمن، سوزن دوزی و ابریشم بافی مجموعه ای از صنایع دستی هستند که جرجلان را به بهشت صنایع دستی تبدیل کرده و زمینه حضور و تمایل گردشگر را فراهم ساخته اند.

«داوری» ادامه می دهد: اما در این میان تاکنون کمترین توجه به پوشش سنتی که بافت آن ظرافت ها و تنوع خاص خود را دارد شده است و اهالی نتوانسته اند از آن به عنوان یک مقوله ارزاور و ظرفیت بهره ببرند در حالی که گردشگران مجذوب پوشش محلی منطقه می شوند.

وی تصریح می کند: در کنار حفظ پوشش سنتی که نشان از هویت

فرهنگی است باید با معرفی و تبلیغ زمینه اقتصادی آن نیز فراهم شود.

در این باره مسئول نمایندگی اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان راز و جرجلان می گوید: پوشش محلی قوم ترکمن از ظرفیت هایی است که تلاش زیادی برای معرفی آن شده به طوری که در یک مورد سوزن دوزی تخیه (کلاه ترکمنی) یکی از فعالان حوزه صنایع دستی نشان ملی دریافت کرده است.

«قاسم بهاری» اظهار می کند: در نمایشگاه های صنایع دستی استانی و کشوری همیشه یک نماینده از راز و جرجلان حضور دارد که در کنار معرفی صنایع دستی منطقه لباس های محلی ترکمن را نیز به نمایش می گذارد.

وی می افزاید: تلاش مان بر این است که با تکیه بر ظرفیت های بومی و جذب گردشگر از همه ظرفیت های حوزه صنایع دستی بهره ببریم که در این زمینه تبلیغات مناسبی صورت گرفته است.

قاصدک

آغاز اجرای رپرتوار تئاتر خیابانی عاشورایی و دفاع مقدس

نخستین رپرتوار تئاتر خیابانی عاشورایی و دفاع مقدس همزمان با هفته دفاع مقدس آغاز شد. مسئول واحد هنرهای نمایشی حوزه هنری استان با بیان این که اجراهای این رپرتوار از سی و یکم شهریورماه آغاز شده است و تا پنجم مهرماه ادامه خواهد داشت، افزود: نمایش های «منم مصیب» در خانه فرهنگ بجنورد و «نامه های بی نشان» در پارک رضوان آشنخانه اجرا شد. «مهدی کشمیری»، «مسافر خان طومان» در خانه فرهنگ و «تصادف» در شهربازی بجنورد را از دیگر نمایش های در نظر گرفته شده برای روز دوم رپرتوار بیان کرد. وی با اشاره به این که نمایش های «نامه های بی نشان» و «منم مصیب» در خانه فرهنگ و شهربازی بجنورد در روز سوم اجرا می شود، اظهار کرد: نمایش «تصادف» در روزهای چهارم و ششم در خانه فرهنگ و شهربازی بجنورد اجرا می شود.

کارگاه های کاریکاتور و عکاسی

کارگاه های کاریکاتور و عکاسی برگزار می شود. سرپرست معاونت فرهنگی حوزه هنری با بیان این که این کارگاه ها همزمان با هفته دفاع مقدس و با حضور ۱۵ هنرمند کارتونیس و عکاس از سمنان و هنرمندان استان با موضوع آزاد و دفاع مقدس برگزار می شود، افزود: این کارگاهها چهارم و پنجم مهر برگزار می شود. «حصاری» افزود: کارگاه های عملی در روستای روئین برگزار می شود. وی خاطرنشان کرد: این کارگاه ها به منظور هم افزایی فکری و محتوایی و آشنایی هنرمندان با هم برگزار خواهد شد.

امثال الحکم

ایشی ائز پاشنه سه ننگ ایستنه دولانیه

گروه ادب و هنر - ادبیات فارسی سرشار از مثل ها و اصطلاحاتی است که بر غنای آن افزوده است، به تبع آن ادبیات عامه نیز آینه ای از فرهنگ قومیت هاست که پرداختن به آن اندیشه ها و تجربیات گذشتگان و دانش ها و حکمت های آن ها را به ما منتقل می کند. در این شماره به یکی از ضرب المثل های رایج در میان قوم ترک از زبان «علی اکبر سراج اکبری» می پردازیم. وی با بیان این که ضرب المثل «ایشی ائز پاشنه سه ننگ ایستنه دولانیه» به معنای این است که «در روی پاشنه خودش می چرخد»، می افزاید: این مثل برای افرادی به کار می رود که روی پای خود می ایستند و از دیگران کمک نمی گیرند و افرادی مستقل هستند.

بر بال خیال

گل سرخ

ندانم کار، دیگرگون چرا بود؟
ز شرح و وصف ما بیرون چرا بود؟
گل سرخ از ز بی آبی شود زرد
رخ او در عطش گلگون چرا بود؟

فیصر امین پور

کربلای سوخته

عصر عاشورا کنار خیمه های سوخته
ذوالجناحی ماند با یاد رهای سوخته
کاروان می رفت و می بلعید دشت دیر سال
کودکان تشنه را با دست و پای سوخته
در کجا دیدید یا خواندید روی نیزه ای
آسمان قرآن بخواند با صدای سوخته
چهارده قرن آسمان بارید و می بارد هنوز
چشم زینب را به خاک کربلای سوخته

محمود اکرامی فر

ماهی کوچک

از شدت تشنگی دلت شور افتاد
از چشم تو قطره قطره انگور افتاد
ای کاش که سیاه مدارا می کرد
با ماهی کوچکی که در تور افتاد

مرضیه براتی

گریز

شب آخر هنوز یادم هست
خیمه زد عطر سب در سنگر
خیمه تاریک شد و این یعنی
روضة خوان گفت از شب آخر
گفت: این راه و این سیاهی شب
عشق چشمان خویش را بسته است
ما سحر قصد آسمان داریم
از زمین راه کربلا بسته است
خشک می شد گلوی او کم کم
روضة خوان تشنه بود در باران
یک نفر استکان آب آورد
السلام علیک یا عطشان
استکان را بلند کرد، ولی
عکس یک مشک روی آب افتاد
مشک لرزید و محو شد کم کم
اشک سید که توی آب افتاد
نفس ات گرم روضه خوان! آن شب
دل به دریای آن نگاه زدی
دم گرفتی میان خون خودش
چه گریزی به قتلگاه زدی

سید حمیدرضا برقی

سودوکو

هر روز

■ **قانون:** از قام ۱ تا ۹ را در خانه های خالی بنویسید طوری که در هر سطر، در هر ستون و در هر مربع ۲ در ۲ هیچ رقمی تکراری نباشد.

۶	۷	۵			
۹	۱		۷		
۲	۴		۸	۳	۱
۷	۸	۴	۳	۶	۹
		۹		۳	
	۳	۲	۹	۶	۴
۱		۳	۴	۲	۶
		۷		۱	۹
		۱		۵	۷

برای ارسال پاسخ و شرکت در مسابقه، تمام ارقام سطرهای یک سودوکوی حل شده را به ترتیب از خانه بالا-چپ تا خانه پایین-راست به صورت یک عدد ۸ رقمی (بدون فاصله، اینتر یا کاراکتر دیگری) پیامک کنید.

	۴			۳	
۵		۲	۸		۹
				۸	۲
		۵		۶	۴
۳		۹			۱
۴	۶	۷			
۲		۳			۶
	۷		۳	۹	
۶				۲	

حرف های هاو مدعیان سودوکو در چه دشواری هر سودوکو+ زمان حل شان را پیامک کنند. مثال: متوسط ۰۰:۱۲:۲۰

	۴		۲	۸	۱
		۶		۴	۸
۶		۱	۴	۲	
	۶			۹	
۷					۸
	۲			۳	
	۶		۹	۷	۴
	۵	۷	۲		
	۱	۸	۶		۵

جوایز

نقدی و غیرنقدی هفتگی

لذت سرگرمی

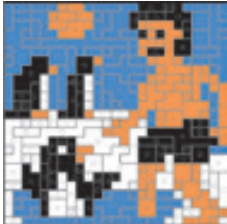
پاسخ صحیح هر سرگرمی، یک شانسی قرعه کشی قرعه کشی و اسامی برندگان، شنبه هر هفته

در پاسخ به این عزیز عرض می کنم که:

«همان طور که در هفته های گذشته دیده شده، همیشه پاسخ مسابقات، همراه با سرگرمی های روز بعدی منتشر می شود. تعداد قابل توجهی از مخاطبان بخش سرگرمی که به نسخه کاغذی روزنامه دسترسی ندارند، از طریق وبسایت روزنامه خراسان به طور رایگان سرگرمی های روزانه را می بینند و به آن ها پاسخ می دهند. وبسایت هم معمولاً نزدیک ساعت ۱۲:۰۰ شب به روزسانی می شود. بنابراین با توجه به این توضیحات، عملاً نباید پیامکی را که بعد از منتشر شدن پاسخ صحیح به دست مان رسیده است در قرعه کشی شرکت دهیم. از شما و دیگر عزیزان علاقه مند تقاضا داریم قبل از ساعت ۱۲ شب پاسخ صحیح را ارسال کنید تا مشکلی برای شرکت در قرعه کشی نداشته باشید.

پاسخ

مسابقه های قبل

A	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
B	۲	۱	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
C	۳	۲	۱	۴	۵	۶	۷	۸	۹
D	۴	۳	۲	۱	۵	۶	۷	۸	۹
E	۵	۴	۳	۲	۱	۶	۷	۸	۹
F	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۷	۸	۹
G	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۸	۹
H	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹
I	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱

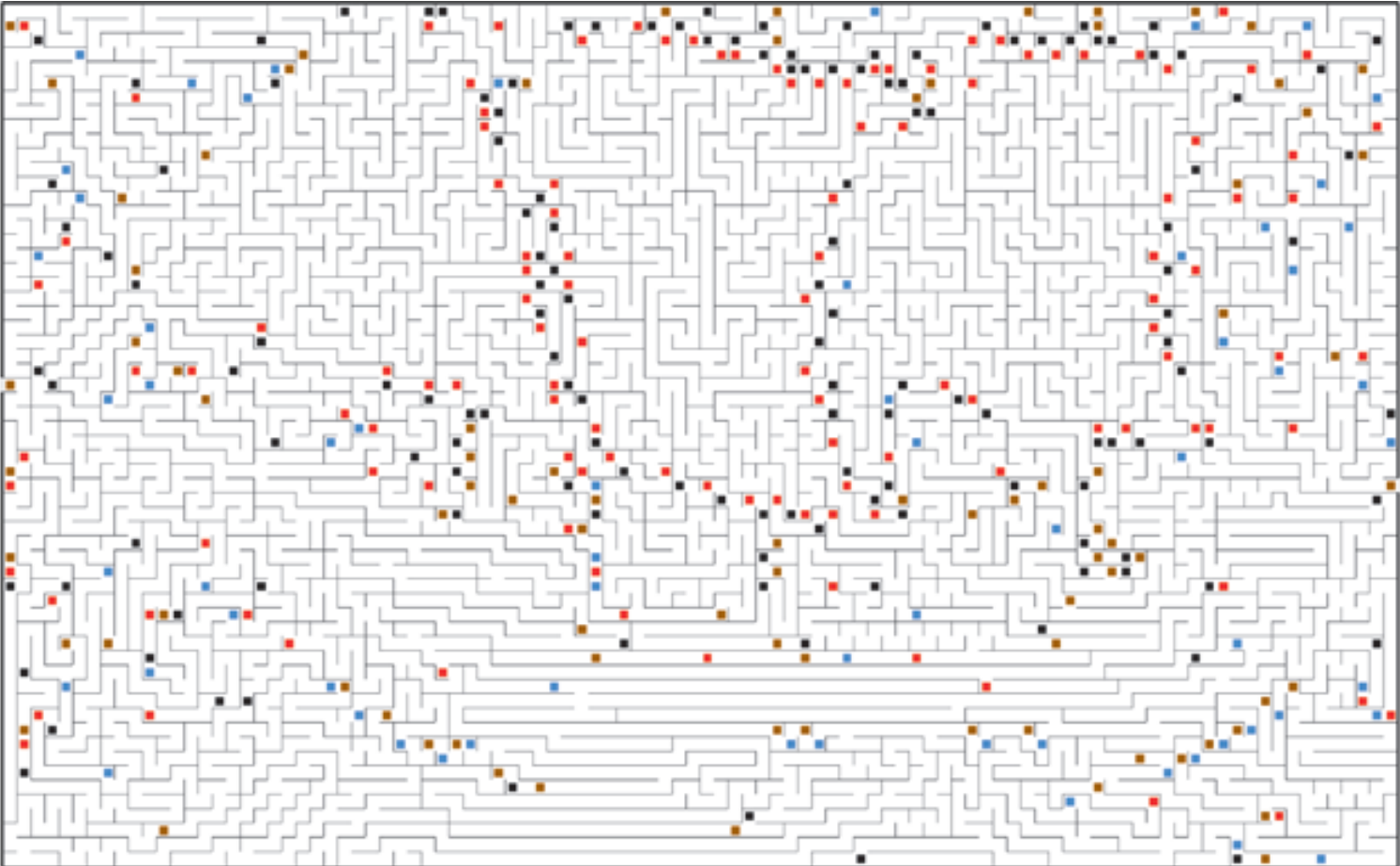
A	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
B	۲	۱	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
C	۳	۲	۱	۴	۵	۶	۷	۸	۹
D	۴	۳	۲	۱	۵	۶	۷	۸	۹
E	۵	۴	۳	۲	۱	۶	۷	۸	۹
F	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۷	۸	۹
G	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۸	۹
H	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹
I	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱

موفق و پیروز باشید

و حرف های

■ **قانون:** در این مارپیچ یک تصویر پنهان شده است! برای کشف آن باید «یک خط شکسته مارپیچ» پیدا کنید که از ورودی مارپیچ وارد شود و از خروجی آن بیرون برود. این خط باید بدون «شاخه» و «دوراهی» باشد. وقتی مسیر صحیح پیدا شد، هر خال رنگی که در مسیر باشد به شما می گوید که ادامه مسیر را تا خال بعدی با چه رنگی پررنگ کنید تا تصویر آشکار شود.

■ **پیشنهاد می شود که:** در هر دوراهی، مسیرهای انحرافی بن بست را با خطوط کمرنگ مشخص کنید تا به اشتباه نرفتید. به خال های رنگی در مسیرهای بن بست بی اعتنا باشید.

برای ارسال پاسخ و شرکت در مسابقه، دوتا از اجزای تصویر این معمار را در متن پیامک تان نام ببرید.